

Comentariu - Sara pe deal de Mihai Eminescu

A aparut la 1 iulie 1885 in Convorbiri literare. Prin atmosfera, tonalitate, stare sufleteasca, cadru natural, poezia apartine primei etape a liricii erotice eminesciene. Este o idila cu numeroase elemente de pastel.

Discursul liric este construit pe doua planuri: planul exterior, al naturii si planul interior, al iubirii.

Poetul urmareste incadrarea starii sufletesti in starea naturii. In fiecare strofa planul naturii este intersectat de elementele planului uman. In primele doua strofe poetul creeaza o perspectiva panoramica alcatuita dintr-o dimensiune terestra si una cosmica; foloseste imagini vizuale si auditive:

Sara pe deal buciumul suna cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapara in cale,
Apele plang, clar izvorand din fantane;
Sub un salcam, draga, m-astepti tu pe mine.

Jalea buciumului si plansul apelor exprima starea sufleteasca a fetei care isi asteapta iubitul. si in celelalte strofe spectacolul naturii trebuie sa sustina starea sufleteasca de asteptare si de dor. Strofa a doua detaliaza elementele de pastel: luna pe cer trece-asa sfanta si clara [...] stelele nasc umezi pe bolta senina.

Incepand cu strofa a treia se constata o deplasare de accent de la cosmic la terestru. Asemenea lui Cosbuc in Noapte de vara si lui I.H.Radulescu in Zburatorul, Mihai Eminescu creeaza imaginea satului la lasarea amurgului; foloseste imagini vizuale, auditive si o succesiune de verbe:

Scartaie-n vant cumpana de la fantana,
Valea-i in fum, fluiera murmura-n stana

si osteniti oameni cu coasa-n spinare
Vin de la camp, toaca rasuna mai tare,
Clopotul vechi imple de glasul lui sara

Versul sufletul meu arde-n iubire ca para face trecerea spre realitatea interioara, a iubirii. Se observa o intensificare a sentimentelor poetului pe masura ce se infiripa starea imaginata a femeii, care isi asteapta iubitul. Verbele la viitor spune-ti-voi, sta-vom, vom adormi, ne-am razima sugereaza ca totul se petrece in planul dorintei, al posibilului, al visului, al aspiratiei:

Ne-am razima capetele-unul de altul
si surazand vom adormi sub inaltul,
Vechiul salcam. – Astfel de noapte bogata

Cine pe ea n-arda viata lui toata ?

Intrebarea din finalul poeziei sugereaza importanta covarsitoare pe care o are iubirea in viata omului. In acelasi timp aceasta intrebare deplaseaza problematica poetului intr-un plan dramatic, sugerand aspiratia omului spre absolut(ul iubirii) si imputiinta de a-l atinge.

Versificatia: versuri lungi de 12 silabe.

Muzicalitatea: rezulta dintr-o combinatie neobisnuita a ritmului: un coriamb, doi dactili, un troheu:

Sara pe deal buciumul suna cu jale